

Redogörelse för penningpolitiken 2020

Riksdagens finansutskott
4 maj 2021

Stefan Ingves
Riksbankschef

2020 – ett speciellt år

- WHO deklarerar covid-19 som pandemi den 11 mars
- Stor osäkerhet på de finansiella marknaderna
- Kraftiga fall i BNP världen över, synkroniserad global kris
- Helt centralt att säkerställa kreditgivningen för att förhindra även en finansiell kris, samt att hålla räntorna låga

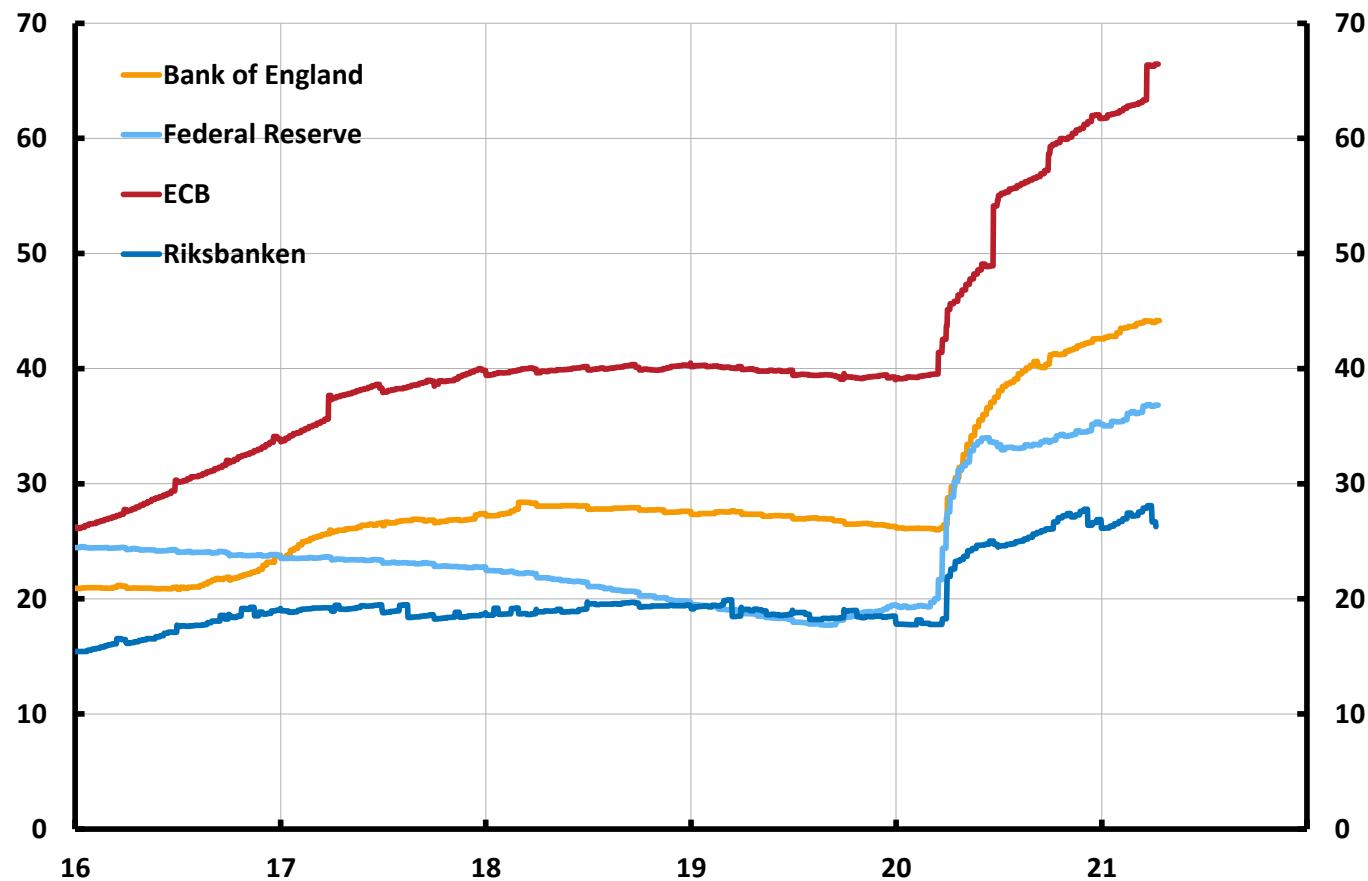

Klipp från i början av mars -20.

Många och snabba beslut om åtgärder under 2020

- 21 penningpolitiska beslut mot normalt 5 per år
- Nödvändigt att agera snabbt, kraftfullt och med ett brett spektrum av åtgärder som är i kraft tillräckligt länge
- Svårt att i förväg veta vilken kombination av åtgärder som stöttar ekonomin på bästa sätt
- Andra centralbanker agerade på motsvarande sätt

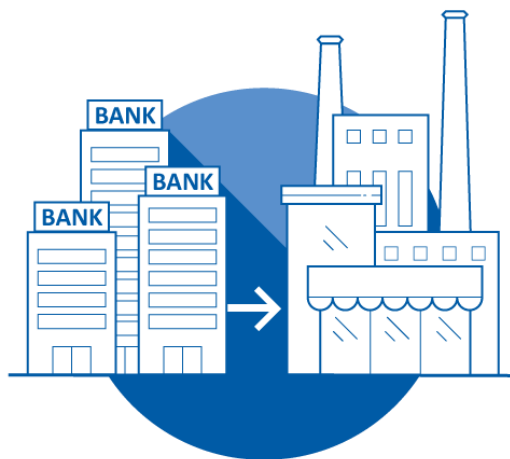
Centralbankernas balansräkningar har ökat under coronakrisen

Procent av årlig BNP. Årlig BNP beräknas som summan av innevarande kvartal och de tre föregående. Senast tillgängliga BNP-utfall används för de senaste observationerna.

Källor: Macrobond, Bank of England och Riksbanken

En kombination av åtgärder mest effektivt

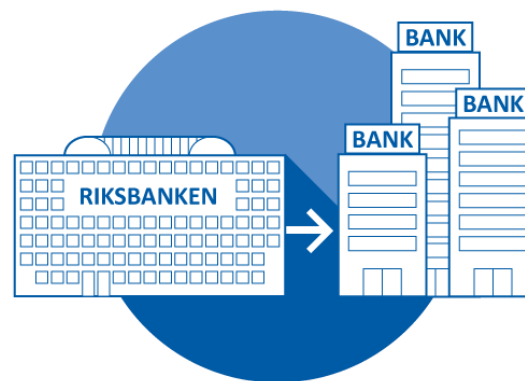
Lån till företag via banker

Beslutad ram 500 mdr
(Utnyttjat) (165 mdr)

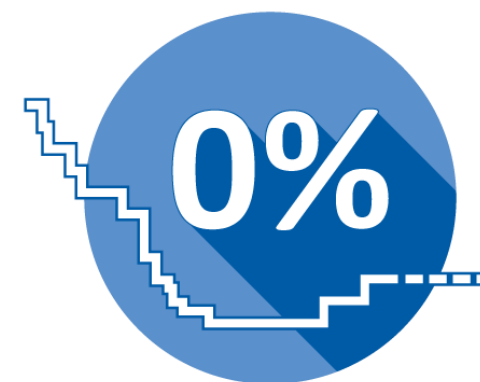
Köp av räntebärande värdepapper

700 mdr
(466 mdr)

Ökad tillgång till säkra och likvida tillgångar

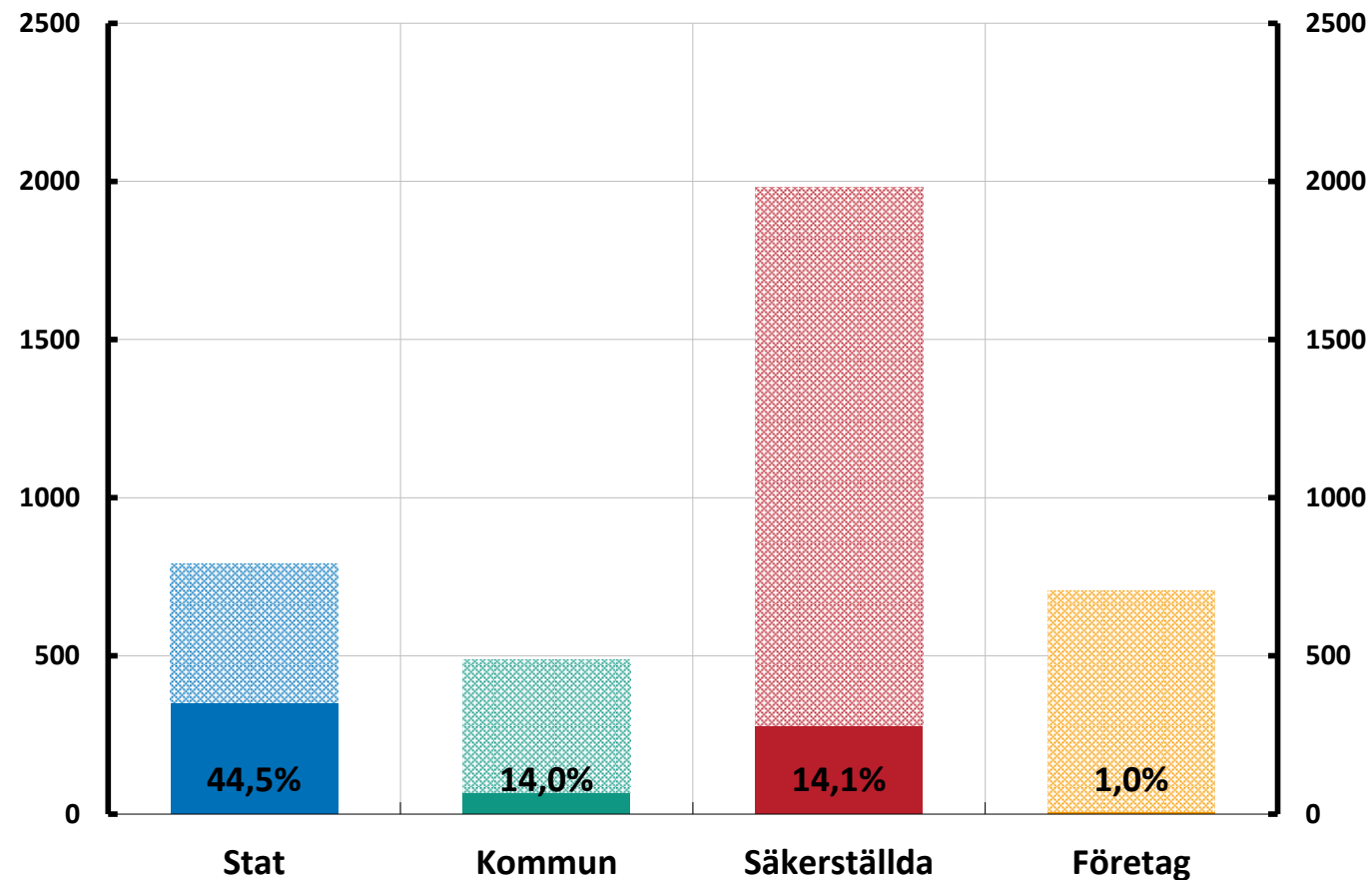
Obegränsat SEK, 60 mdr USD
(32 mdr, 2 mdr)

Reporäntan 0%

Riksbanken har köpt nya typer av värdepapper under coronakrisen

Riksbankens innehav i förhållande till utestående stock

Nominella belopp, miljarder kronor, 2021-03-31. Fylld andel anger Riksbankens innehav, skuggad resterande total utestående stock.

Källor: Riksgälden, Riksbanken och SCB.

Prisstabilitet och finansiell stabilitet särskilt tydligt sammanvävda under kriser

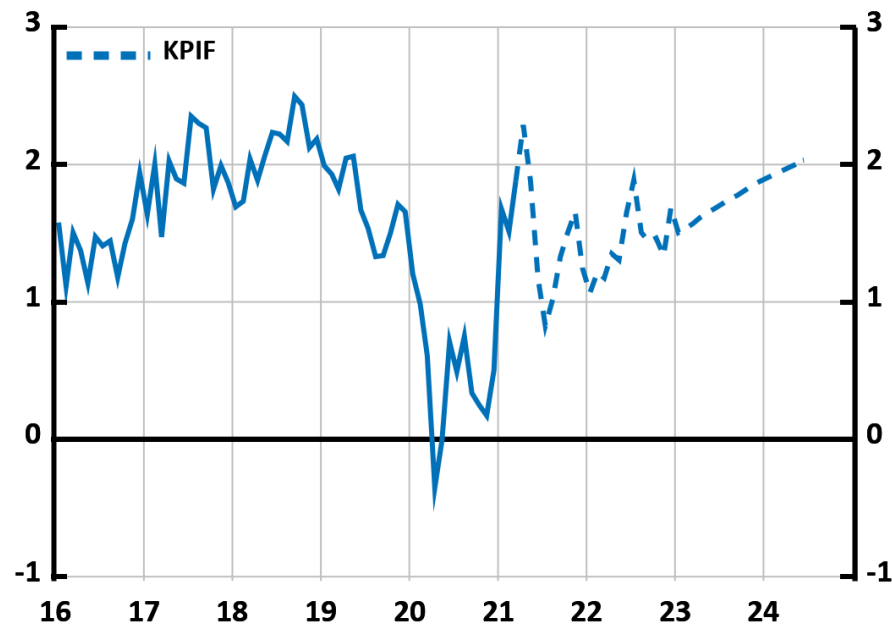
Målet med penningpolitiken är att upprätthålla ett fast penningvärde och politiken påverkar och verkar via finansiella marknader.

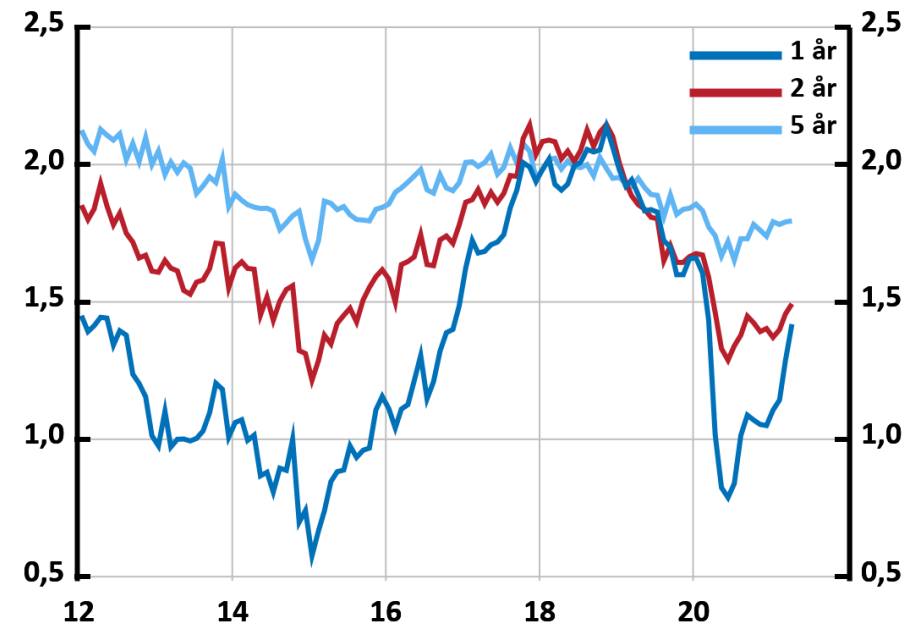
Med instabila finansiella marknader blir det omöjligt att upprätthålla prisstabilitet

Åtgärderna bra för både finansiell stabilitet och prisstabilitet

Inflationen oundvikligen under målet, men väntas stiga (och variera mycket)

... och långsiktiga förväntningar har hållits uppe relativt väl

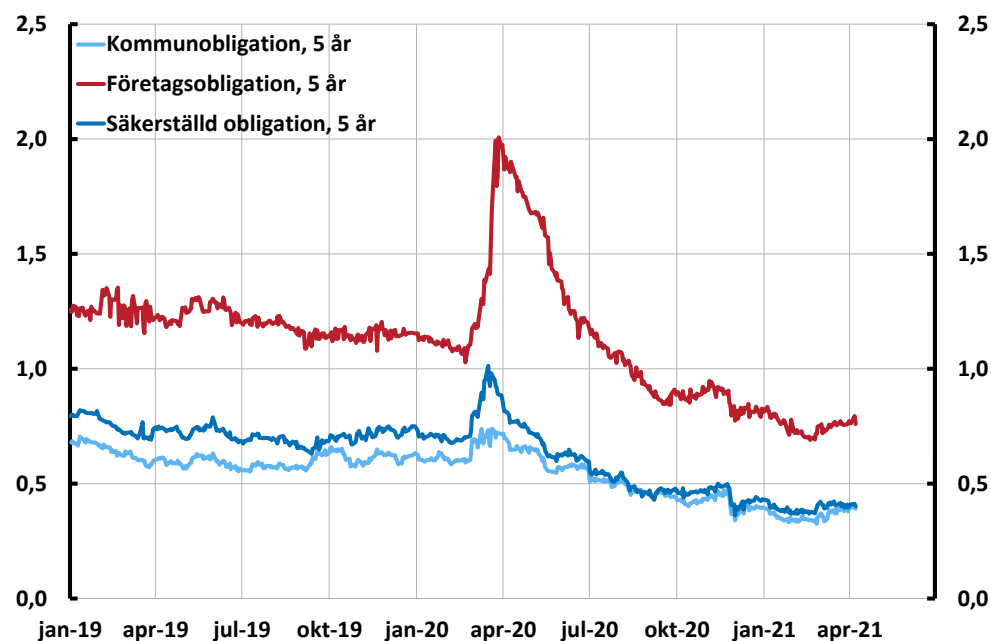
Årlig procentuell förändring. Det högra diagrammet visar medelvärdet av penningmarknadsaktörernas förväntningar.

Källor: SCB, TNS Sifo Prospera och Riksbanken

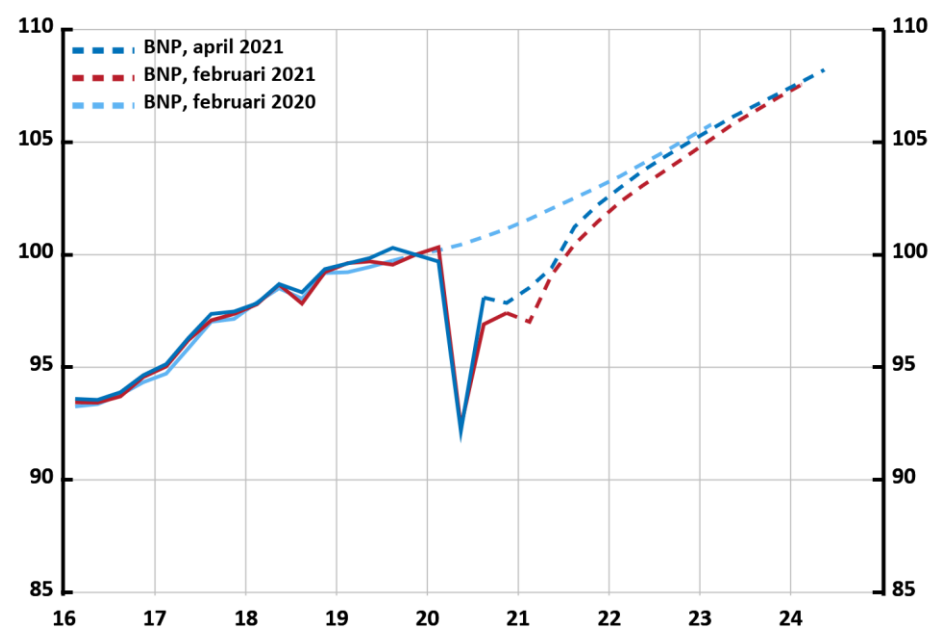

Den samlade ekonomiska politiken har fungerat

Stabilare på finansiella marknader

... och en återgång till tidigare tillväxtbana är i sikte

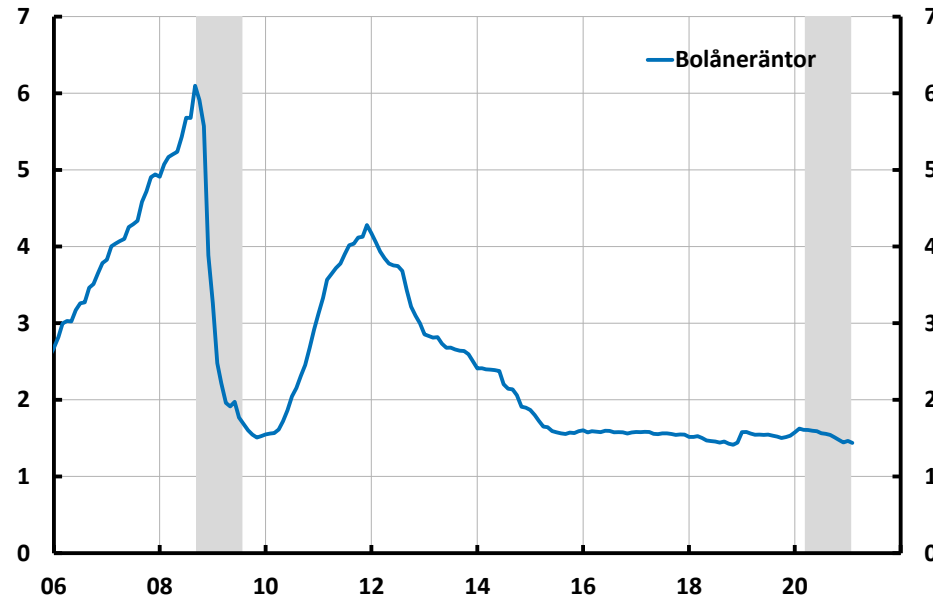

Ränteskillnader jämfört med statsobligationer med 5 års löptid.
 Företagsobligationer avser företag med högt kreditbetyg.
 Kommunobligationerna är utgivna av Kommuninvest i Sverige AB. Det högra diagrammet visar ett index, 2019 kv 4 = 100.

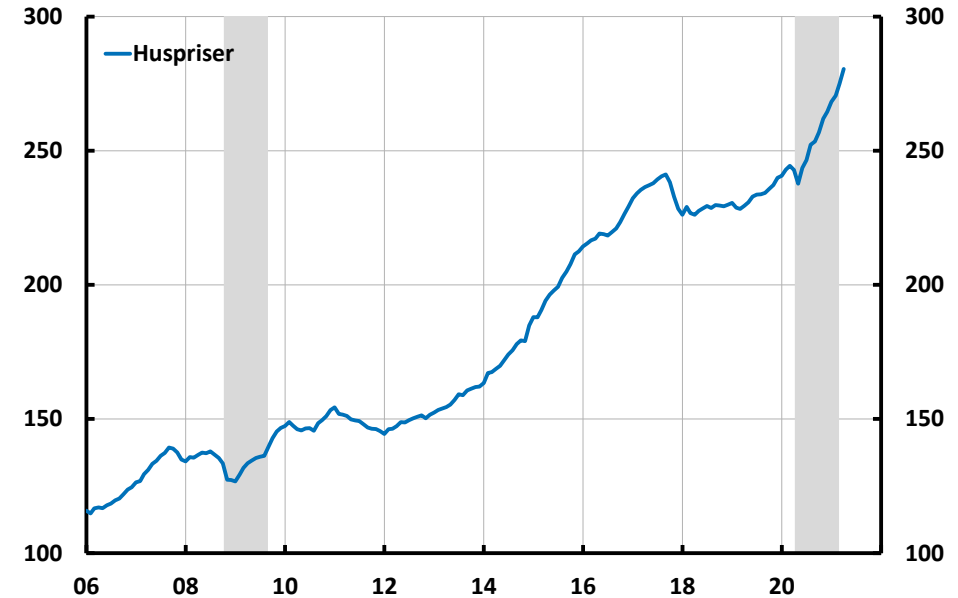
Källor: SCB och Riksbanken.

Bolåneräntor och bostadspriser under finanskrisen respektive coronapandemin

Bolåneränta

Bostadspriser

Månadsdata. Procent respektive index 2005 =100. Säsongsrensad data för huspriser. De grå fälten visar de första 10 månaderna efter finanskrisens och coronakrisens utbrott.

Källa: SCB och Valueguard.

Sammanfattning

- Kraftfulla åtgärder från regeringar och centralbanker förhindrade en ännu djupare kris
- Finansiella marknader stabiliserades och en finanskris kunde undvikas
- Inflationen under målet men långsiktiga förväntningar har upprätthållits relativt väl
- Pandemikrisen sannolikt annorlunda från tidigare kriser – svensk BNP väntas återgå till tidigare bana
- Men penningpolitiken behöver ge fortsatt stöd och återhämtningen är tudelad